Ч. 206. Четвер 13 (26) вересня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти полїтичні.

*(Компроміс більшої посїлости в Чехії. — Вибори до сойму в Країнї. — Нїмецкі вояки в Триестї).*

Щоби пояснити так часто згадуваний великої ваги компроміс консервативної (ческої) і вірноконституцийної (нїмецкої) шляхти в Чехії, треба навести слїдуючі подробицї: В Чехії розділена курия більших посїлостий на дві части: звичайну, нефідеікомісову, і другу фідеікомісову або майоратску. Перша має 390 виборців, в більшости ческих, і вибирає 54 послів, а друга числить 47 виборців, в більшости нїмецких, і вибирає 16 послів. При послїдних виборах нїмецкі (майоратскі) пани застрейкували, а ческі числом 23 вибрали своїх 16 послів; в другій, не майоратскій, взяло участь 353 виборцїв, але й тут побідили ческі кандидати 29 голосами, отже на 70 послів з більшої посїлости Нїмцї не мали анї одного посла. Супротив того правительство доложило всїх сил, щоби ческу більшість наклонити до справедливих уступок нїмецкій меншости. Майоратска група, в котрій давнїйше мали Чехи 24 на 47 голосів, нинї ческа, бо тут вже видно відступлено ческій родовій шляхтї вільну руку. Лише в групі нефідеікомісовій мали би обі сторони розділити ся мандатами так, щоби із числа 54 відступлено Нїмцям 21 а Чехам полишено 33 мандатів. На се Чехи пристали, і то єсть суть цїлого, голосного компромісу. На тій основі в будучім праскім соймі на 242 послів засяде Чехів: 16 консервативних з ґрупи майоратів а 33 з ґрупи звичайних дідичів, 4 епископи, 1 ректор ческого унїверситету і около 100 послів із сіл, міст і торговельних палат, отже ческа або автономічна партия розпоряджала би в новім соймі більше-менше 150 голосами. З Нїмців увійшли би до сойму: 1 ректор нїмецкого унїверситету, 21 послів з більшої посїлости, а з міских і сільских громад около 70, так що Нїмцї мали би 92 мандатів.

Онодї відбули ся в Країнї вже й вибори послів з куриї більшої посїлости, тож тепер звістний вже склад краінського сойму. Під взглядом национальним не зайшла ніяка зміна: Словінцї задержали своїх 25 мандатів із сіл і міст, зачисляючи сюди і вірилїста князя-епископа Люблянї, а Нїмцї 11 мандатів, здобувши один в місті Готше і всї 10 в більшій посїлости. — Инакше представляє ся справа під взглядом полїтичним. Словінцї ділять ся на „католиків“ і „лїбералів“, і перші числять 16 а другі 9 членів. Нїмцї, становлячі ледве 5% населеня краю, мають 11 послів, а посли їх народовости рішають тут всякі справи, хилячись на одну або другу сторону двох словіньских партий. Тепер они вступили в союз з лїбералами словіньскими, отже буде рядити лїберальна більшість.

Вчера перед полуднем о годинї 11 відбуло ся тут повитанє повертаючих з Хіни нїмецких войск. Комендант всхідно-азийских батальонів, майор Форстер, зложив насамперед рапорт австрийскому командантови міста, відтак обернувши ся до кораблїв піднїс оклик в честь Цїсаря Франца Йосифа, а вояки і офіцири на покладі піднесли трикратне „гурра“. Музика заграла австрийский гимн народний. Комендант корпусу Суковати піднїс з черги оклик в честь нїмецкого цїсаря, а музика заграла пруский гимн. Відтак нїмецкі і австрийскі офіцири позапізнавали ся взаїмно. Нїмецкі вояки одержали в Триестї нові мундури. Вечером президент пароходного товариства „Льльойд“ дав на покладі корабля „Габсбурґ“ обід, в котрім взяли участь майор Ферстер з 24 нїмецкими офіцирами, австрийский командант корпусу ґен. Суковати, кількох австрийских офіцирів, нїмецкий консуль в Триестї і ин. Підношено тоасти в честь обох монархів. З Триесту поїдуть нїмецкі вояки до Відня.

## Новинки.

*Львів дня 25-го вересня 1901.*

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінїньский повернув вчера вечером з Відня до Львова, а нинї вечером виїде на кілька днів до Грималова. — Завтра розпічне від Грималова Впреосьв. Митрополит Андрей Шептицкий канонїчну візитацию скалатского деканату.

— **Іменованя.** Львівский ц. к. висший суд кравевий іменував канцелїстами судовими: підофіцирів: Володисл. Бабирецкого для Ярослава, Юл.

## Два оповіданя з Енґадіну.

*(З ретороманьского — Ґ. Бундіого.*

(Дальше.)

На крик Дяна вийшов секретар короля і спитав, чого той чоловік хоче, і чому так голосно говорить.

Дян приступив до него, і сказав:

— Пане секретарю, говорити вільно, а відповідати вимагає чемність. Я знаю спосіб, аби знов появила ся вода.

— Добре — відповів секретар — ходіть зі мною перед короля

І они пішли перед короля. Коли король побачив, що той молодий чоловік має гладке поведенє і велику рішучість, дав єму на єго жаданє письмо, котрим обіцяв єму половину свого маєтку, коли єму удасть ся спровадити знов воду до міста. Дочки бо був би Дян в ніякий спосіб не брав, бо була косоока і мала вже більше як трийцять літ. Дян зажадав ще компанію вояків, і обіцяв королеви зловити і шайку опришків, що непокоїла цїлий край.

— Коли ти зловиш тих драбів — сказав король, — то дістанеш в додатку до нагороди ще й повіз з кіньми.

Тепер вибрав ся Дян з вояками в дорогу. Околицю знав ще дуже добре. І они ішли горі долиною, а деякі вояки воркотїли: Той знов буде нас водити нї за що і нї про що.— Але Дян не зважав на тоє, лиш ішов все глубше в ліс, аж до місця, де він був найгустїйший. Нараз побачив великий пень, і — можете вірити або нї — біжить до гори і бє три рази паличкою о плиту, аж она вилетїла до гори. В тій хвили роздав ся такий гук, що цїла долина затрясла ся, а вояки лиш з великим трудом утекли з житєм; бо вода з страшенною силою бухнула з гори і майже в одній хвили добігла до Мантуи, так, що богато жінок, котрі стояли на березї і ждали на воду, потопили ся. Між тим як в Мантуї люди і зьвірята любували ся водою, пішов Дян дальше, і прийшов на полянку, де стояло то велике дерево, на котрім провів він найстрашнїшу ніч в своїм житю. Він вилїз на дерево і побачив, що кількох опришків сидїло перед домком в лїсї. Сейчас пустив ся він туди з своїми вояками. Прийшовши перед дім, велїв половинї компанії обставити мур, а прочі увійшли до середини і перевязали цїлу шайку опришків. Дян велїв воякам там лишити ся, і приказав, щоби кождого розбійника, котрий би лиш головою рушив, сейчас застрілили. Сам вибрав ся в дорогу, і ішов цїлу ніч, так, що ледве живий від умученя, прийшов до Мантуи.

Там була велика радість; король і королївна приймили єго дуже радо, дякували єму, і просили, аби ще кілька днів задержав ся у них в гостинї. Але Дян заявив, що ще того самого дня мусить відїхати. Колиж король ще довідав ся, що й опришки половлені, радости єго не було кінця. Приказав секретареви, аби виплатив Дянови половину королївского маєтку, і подарував єму крім того прекрасний повіз з кіньми. Дян вибрав ся зараз в дорогу.

Але лишім вже то, а вернім назад до Відня, до короля з довгим носом. Минуло вже три днї, а лїкар ще не вертав. Король з дня на день ставав гнївнїйший і мучив стару королеву і королївну день і ніч. Заєдно воркотїв:

— Будете видїти; той лїкар такий самий дурисьвіт, як і инші. Злодій утїк з моїми грішми, і лишив мене з моїм довгим носом.

Дочку ранили ті слова в серце, і она аж змарнїла зі страху, що він таки може не верне.

Але ось, одного красного дня — королева і королївна сидїла саме при вікнї — надїхав хороший, двома кіньми запряжений повіз, задержав ся перед палатою, а з него вискочив богатий пан, одїтий як шляхтич. Королївна сейчас єго спізнала, побігла напротив него, і всї дуже радували ся. Дян пішов до королївских комнат, аби приладити масть. Король помастив нїс, спав цїлу ніч, а коли рано пробудив ся, щезла і масть і довгий нїс.

Тепер спитав король Дяна, якої нагороди він жадає, а Дян відповів, що почув в своїм серци правдиву любов до королївної, єго дочки, та що має досить маєтку, аби її удержати. Почав відтак оповідати історию цїлого свого житя, а не замовчав, що має ще брата в Понте. Потім обернув ся до хорошої королївної і спитав її, чи схоче она віддати єму руку і стати єго женою. Королївна упала вітцеви

Костюка для Куликова. Стан. Прайдля для Турки. Андр. Гулика для Львова, Ів. Костинюка для Глинян, Як. Хмая для Бориині, Володим. Фіялковского для Борщева. Евст. Масляка для Щирця, Мих. Колодійчика для Яворова, Ушера Горовіца для Калуша, Дмитра Санойцу для Николаєва, Беріна Гайдена для Турки, Йос. Кубіта для Долини. Як. Фавста для Устрік; дальше помічників канцелярийних: Ром. Драча для Березова, Ів. Дзюбанюка для Комарна, Ем. Бучацкого для Копичинець, Тим. Спурного для Отинії, Жигм. Крачила для Козової, Льва Трещаковского для Товмача, Андр. Берлиньского для Гусятина, Ґедалія Ротфельда для Рогатина, Ів. Охрейского для Обертина, Софр. Горбачевского для Тлустого, Урб. Дзюбиньского для Калуша, Мих. Шиманьского для Богородчан, Ром. Мацейка для Гвіздця, Ад. Гогенберга для Залозець, Володисл. Вербицкого для Чесанова, Кар. Гиркавского для Дубецка, Ів. Яновского для Старої Соли, Йос. Каетановича для Нового села, практиканта судового Авр. Вайнгартена для Комарна; вкінци судових диетарів: Юл. Яцева для Солотвини, Ів. Дядоша для Устрік, Герм. Ре для Вишнівчика, Ів. Брися для Ліська, Ів. Кокота для Копичинець, Болесл. Смутка для Лопатина, Мих. Фалля для Ходорова, Фел. Новака для Перемишлян, Ів. Крупского для Сокаля. Йос. Мондрацкого для Ліська, Ант. Креховецкого для Угнова, Йос. Ковальского для Березова, Меч. Косякевича для Немирова, Стан. Адамовского для Комарна, Як. Ерліха для Бурштина, Володисл. Лисаковского для Підбужа, Арт. Кульчицкого для Отинії, Вільг. Лябінера для Солотвини, Юр. Гуса для Гвіздця. Кар. Поляньского для Сокаля, Мар. Ляцка для Буска, Емер. Маєра для Підгаєць і калькулянта рахункового висшого суду краєвого у Львові Ів. Іжицкого для Долини.

**— Ц. к. Дирекция зелізниць державних** оповіщує: З важностию від дня оголошеня запроваджено в руху поміж стациями ц. к. австрийских зелізниць державних удогіднене, що повязки на надані товари буде ся виплачувати не тілько в дотеперішний спосіб, с. е. через стацию надавчу посилки, але також на жадане надавці, прямо через стацию відбору товару. В тій цїли мають надавці долучити до листу перевозового виповнений вже і оплачений на їх адресу виставлений переказ почтовий, або, наколи мають своє конто в почтовій щадници, належито виповнений квіт чековий. На підставі тих документів, відошле стация відбору, по викупленю товару через адресата, побрану квоту під адресою надавці. Близші поясненя, заміщені в оголошенях на всіх стациях зелізничих.

**— Іспит зрілости в академічній ґімназиї у Львові** здали в осїннім речинци: Банат, Бородайкевич Даньо, Ганинчак, Гордійчук, Гавриляк, Костик, Луців, Мандзик, Михайлевич, Мицько, Охримович, Позняньский, Роздольский. Сірецкий, Шміґельский, Хмілевский і Хомяк. Трох кандидатів репробовано на рік.

**— Важне для катихитів.** Вже вийшов з друку „Практичний провідник“ о. Е. Гузара, як має ся учити релїгії в І. клясї взглядно на 1 і 2 степени науки в народних школах. Всї, що учать релїгії, повинні купити собі тую книжку, котра продає ся по 1 корони в книгарні Шевченка і Ставропигійскій а з пересилкою о 10 сотиків дорожше.

**— Движима азбука,** — се прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня. Видав п. Григорий Блїй, емеритований управитель 6-кл. народ. школи у Львові. Комплет обнимає 76 букв, писаних на картоні, враз із пуделком до переховання і відповідною інструкциєю та з приладом до уставленя букв. Цїна 10 корон; для учителїв народних і книгарень по 8 корон. Замовляти можна в канцеляриї Товариства „Просьвіта“ і в книгарни Ставропигійскій (улица Руска, ч. 3) у Львові. „Движима азбука“ повинна безусловно находитись в кождій народній школї.

**— З товариства „Просьвіта“.** В послїдних місяцях внесено поданя до Намістництва о заснованє нових читалень „Просьвіти“ в отсих 21 громадах: в Глубічку борщівского повіта; в Гаях розтоцких брідского пов., в Тучапах яворівского пов., в Цьвітовій калуского пов., в Підберезцях львівского пов., в Дусанові і в Тучнім перемишлянського пов., в Бокові підгаєцкого пов., в Бучачівцях і в Желиборах рогатиньского пов., в Подільцях рудецкого пов., в Іванівці скалатского пов., в Слобідці струсівскій і в Струсові теребовельского пов., в Гаях тернопільских тернопільского пов., в Гориградах товмацкого пов., в Ільнику турчаньского пов., в Новиках збарского пов., в Голїградах і в Виняптинцях заліщицкого пов. і в Білківцях золочівского повіта. — Від початку того року заснувалось читалень „Просьвіти“ 48, а всїх є до тепер 1020. — Членів вписало ся від початку того року доси 708, а від заснованя товариства 13.763.

**— Наука руского язика і письменьства для дівчат,** що ходять до не-руских шкіл, відбуває ся що суботи від 3-ої години пополудни в домі при Стрілецкій площі ч. 6 в партері в школї виділовій ім. Т. Шевченка. Виділ „Руского товариства педагогічного“ звертає ся з уклінною просьбою до патріотичних родителїв і опікунів, щоби заохотили свої дїти ходити на сю науку, котрої хосенність повинна бути ясною кождому тямущому Русинови. Ся наука відбуває ся в трех курсах. На найвисшім курсї учить Вп. професор руської ґімназиї др. Іван Копач.

**— Огнї.** З Бережан доносять, що в Посухові згоріло онегди 70 загород селяньских. — В громаді Зашківці, повіта городецкого, вибух дня 18 с. м. вечером огонь і знищив до тла 15 загород селяньских. Шкоду обчисляють на 24.000 К. Причина огню доси незвістна. — Дня 23 с. м. вигоріло до тла майже цїле село Малків повіта мостиского. О скілько в приближеню можна було обчислити, згоріло около 300 хат і будинків господарских, а около 80 родин позістало без стріхи і хлїба, бо весь сегорічний добуток і паша для худоби згоріли, а навіть і з движимостий нїчого не виратовано, позаяк люди як-раз під ту пору, коли вибухнув огонь, були в поли, а сильний вітер перекидав огонь на щораз дальші будинки. Шкоду обчисляють на звиш 200.000 корон, а людем грозить голод і нужда.

**— Ґімнастичні вправи для учеників** зачинають ся в руским „Соколї“ з днем 2-го вересня Вправи будуть відбувати ся 3 рази в тиждни, т. е. в понедїлок, середу і пятницю для учеників молодших від $^1/_2$6—$^1/_2$7 години, для старших від $^1/_2$7—$^1/_2$8 години вечером. Вписи відбувають ся в тих самих днях і годинах від дня 2-го вересня.

---

на грудь, а він злучив їх руки і поблагословив їх.

Дан попросив відтак о позволенє, аби єму вільно було поїхати до Енґадіну, аби побачити ся з братом, і обіцяв як найскорше вернути. І за кілька днів він від'їхав. Сим разом подорож була коротша, бо їхав возом.

Одної пятниці по полудни приїхав до Понте, коли як раз дзвонили всї дзвони. Він спитав якоїсь жінки, що то за похорон, а она відповіла:

— Ах, то Дяхем Адамін; він пив тілько горівки, що вкінци хиба всьо в нїм горіло.

Дян заночував в Понте, заплатив господареви всї кошти похорону і всї довги, які брат наробив.

За кілька днів був вже знов у Відни. Там справляли бенкет за бенкетом, а невдовзі відбуло ся величаве весїлє. Всї мешканцї були запрошені, по одному з кождого дому і всї були веселї і радували ся і ще там суть — а казка скінчила ся.

II.

Тредешін[1]).

Був раз чоловік і жінка, они мали тринайцятеро дїтий. Коли тринайцяте уродило ся, сказав отець до матери:

— Дійстно не знаю, яке імя маємо єму дати. Маємо вже всї імена свояків в нашій родинї. Як би єго назвати?

Мати відповіла:

— Знаєш що? Назвім єго Тредешін.

І справдї хлопця назвали Тредешіном.

З часом став Тредешін дуже розумним хлопцем, лише з ростом якось не вело ся — був все найменший. Вже за молоду брав ся до книжок і оповідав пречудні історії. І музику дуже любив: співав знаменито і сам собі проводив на скрипцї. До танцю грав також як правдивий музикант.

В своїх книжках читав богато о хорошій Франциї і одного дня зняла єго охота побачити сьвіт.

— Тату — каже він до вітця — піду до Франциї і навідаю ся, чи король Людвик не потребує паробка до коний.

Отець не противив ся і Тредешін попрощав ся зі всїми свояками і приятелями та вибрав ся в дорогу.

Він ішов, ішов і ішов, аж одного красного дня зайшов до одного прехорошого міста у Франциї. Вступив там до трохи біднїйшої гостинници і спитав господаря, де міг би найти короля Людвика. Господар поглянув на него і сказав:

— Скажу вам то, друже. Бачите он там той хороший будинок: то палата короля Людвика. Заждіть трохи; паробок вийде зараз із стайнї напувати королівскі корови. Єго можете спитати, чи не має місця для вас.

Тредешін подякував господареви і аби провести час витягнув свою скрипку і почав так пречудно співати і грати, що всї гості не могли єго нахвалити ся. Всї частували єго вином і тїшили ся хорошим молодцем. Бо хоч все це малий, був Тредешін дуже хороший хлопець.

По хвили встав, взяв скрипку і пішов до палати. Варта приступила до него і спитала, чого він хоче. Тредешін відповів, що хотів би бути наймитом в королївскій стайни. Саме в тій хвили вийшов старий паробок зі стайнї з многими коровами, що мали на шиях прекрасні дзвінки. Тредешін підійшов до него і спитав єго покірно, чи не має для него місця. Старий паробок поглянув на него від голови до ніг; молодець досить єму сподобав ся.

— Ходіть з мною до стайнї — сказав.

Там сїли на лавку, старий спитав Тредешіна як називає ся і сказав, що прийме єго за наймита, але перед тим мусить ще спитати секретаря. Тредешін вдоволив ся тим і почав зараз глядати занятя. Взяв мітлу і чистенько позамітав стайню. То дуже сподобало ся старому і він запросив єго випити разом з ними каву. По каві почав Тредешін свистати і співати і грав при тім на скрипцї. Всї незвичайно дивували ся тому незвичайному співакови, навіть секретар короля, котрий зійшов був також до служби на долину. Они не дали єму спокою, доки він не виспівав всїх співанок, які знав.

Так принято Тредешіна на наймита і він був дуже вдоволений, бо всї єго любили. Вечером, коли ішов до королївских стаєн, аби напоїти корови, співав заєдно, що аж любо було слухати. Раз лучило ся, що король саме стояв при віклї і почув той хороший спів. Приклинав жінку і дочку, аби й они полюбували ся тим хорошим голосом і спитав секретаря, хто то співає.

— То новий наймит — відповів секретар, а король сказав:

— Алеж то шкода так доброго співака лишати в стайни. Підїть і покличте єго сейчас до мене.

Секретар пішов до стайнї і велїв Тредешінови іти до короля. Тредешін переодїв ся сьвяточно, взяв скрипку і пішов до комнат короля. Там почав співати і грати так красно, що аж всьо дивувало ся. Король взяв єго відтак за руку і сказав дуже вічливо:

— Знаєте що, молодий друже? Ви вже не будете в стайни. Я дам вас учити музики.

Очевидно Тредешін незвичайно утїшив ся і подякував доброму королеви з щирого серця. Вскорі всї полюбили Тредешіна, бо він остав смирним і не згордів. В короткім часї став він другим секретарем короля.

По якімсь часї король занедужав і попав в задуму. Не міг в ночи спати і з кождим днем ставав сумнїйшим. Заєдно гадав о своїм неприятели, султані турецкім, що забрав єму в послїдній війні найкрасшого сивого коня. Гадка о тім кони не покидала єго і вкінци видав він декрет, що той хто приведе єму назад того коня, одержить за жену єго дочку, або половину маєтку. Наш Тредешін прочитав той де-

---

[1]) Тринайцятак.

ул. Підвале ч. 7. Вкладка місячна виносить 1 К. Вправи відбувати ся будуть під доглядом і управвою виполених настоятелів. За старшину товариства гімн. „Сокіл": Др *Гуквевич*, за голову, *Денис Кучика*, справник.

— **Нещаслива пригода.** Десятилітний хлопець Стефан Мисюга, син Дмитра в Піжневі, пас над Дністром худобу, і сів собі около полудня до човна, та возив ся по ріці, аж нараз випав з човна і утонув ся.

— **В селї Задвірю** повіта перемишлянського з невідомої причини вибух дня 23 вересня с. р. о год. 3 пополудни огонь, котрий при сприяючім вітри і погоді огорнув в одній хвилі два хороші господарства Томка Баляпта і Прокопа Пелеха. В кілька годин всї будинки враз з припасами збіжа змінились в купу попелу. Розпуку погорівших, котрі в одній хвильці з заможних господарів стались бідаками без хати, одїня і без хлїба з маленькими діточками, годї описати. Шкода обезпечена лиш в пятій части, виносить около 7000 К.— Що огонь не обняв цїлого села, котре єсть дуже густо забудоване, завдячити належить енерґічному ратункови місцевої жандармерії а іменно п. команданта постерунку і п. Блащака, як також Івана Савчина, начальника громади, котрі з нараженем власного житя при помочи місцевих жителів боронили від огню сусїдні будинки. Подяка належить ся також п. Мікшови, котрий наспів в час з 2 сикавками і своїми людьми, та допоміг зльокалізувати огонь. В імени жителів Задвіря складаю подяку Вп. пану Дамяньскому властителеви сусїдного села Убинь, котрий як завсїгди, так і тепер поспішив із своєю сикавкою ближним на ратунок. Честь і слава Єму за тоє. — Коли би хто із милосердних серць зволив для бідних погорільців надіслати хотьби найскромнїйші датки, то просимо надсилати на руки О. Т. Кульчицкого, гр. к. пароха в Задвірю п. в місци. — *Головчак* учитель.

— **Арештована цїла процесия.** Того ще мабуть не бувало, а вже певна річ, що то хиба дуже рідкий случай щоби арештовано цїлу процесию. А таке стало ся в Лїлїєнфельд в Долїшній Австриї. Із славного місця відпустового Маріяцель вертали угорскі богомольцї, і як звичайно ішли з процесиєю. Аж ось недалеко Фрайлянд, маєтности якогось Діямантіді, побачили лїсову шкілку, в котрій молоді деревця росли простенькі як сьвічки. Богомольцїв зібрала велика охота повирізувати собі палиці та позабирати їх на намятку. Майже всї як були, кинулись на шкілку і стали вирізувати деревця та наробили великої шкоди. Служба лїсова то видїла, але бояла ся зачіпати богомольцїв, лиш дала телєфоном знати до жандармерії в Лїлїєнфельд і там їх задержано. Жандарми зажадали заплати відшкодованя, а коли путники не хотїли того робити, жандармерия стала їх арештувати. Та й була би всїх арештувала, як би не вмішав ся був в то угорский сьвященик, котрий заручив, що путники заплатять зроблену шкоду. Аж тогди жандармерия позволила богомольцям іти дальше.

— **Пригода з трупами.** Якась несамовита пригода лучила ся в послїдних днях одному туристі із Штрасбурґа, котрий на колесї вибрав ся був в подорож через швайцарскі гори Юра. По дорозї стрітив він такого самого туриста на колесї, молодого мужчину, сина купця з Берна, а що настала була страшна злива і годї було їхати в ночи дальше, то они лиш з великим трудом і за добру заплату випросили ся на ніч до якогось господаря в горах. Тут призначено для них малу якусь комірчину. В ночи здавало ся їм, як би звідкись трупом заносило; але они успокоїли ся і спали дальше. Коли на другий день встали, побачили перед хатою богато людий, що посходили ся на похорон брата господаря, котрого тїло лежало наряджене в алькіри коло тої комірчини, де они спали, а відділеним від них лиш тонкою полотняною занавісою. Пустившись в дорогу, мали о чім говорити, пригадуючи собі, що спали близько трупа, і як то страшно було. Оба мали їхати до Сольотурна, але не доїхали, бо знов їх захопила злива. Они заїхали до якоїсь малої господи коло гостиниця, та й постановили тут переночувати. Щоби ж трохи покріпити ся, оба недавні знакомі постановили запити своє знакомство, і з тої нагоди випили кілька фляшок вина, а відтак полягали спати. Оба поклали ся на одно ліжко, бо лиш одно було в господї, і борзо заснули. Турист зі Штрасбурґа обудив ся дуже пізно перед полуднем, і дивить ся — а він спав разом з трупом. Єго новий товариш з Берна був вже давнїйше хорий на серце; їзда на колесї, вохкість, а головно здаєсь вино, причинились до того, що він погиб нагло на удар серця. По першій ночи коло трупа, а по другій з трупом, наш турист таки й сам розхорував ся, і мусів вже чим скорше зелїзницею вертати домів.

## Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Галицко-угорский рух спільний. З днем 1 падолиста 1901 увійде в житє додаток I до тарифи часть II, зшиток I з дня 1 грудня 1901.

Австро-угорско-швайцарский звязок зелїзничий. З днем 1 жовтня 1901 увійде в житє додаток I до тарифи часть I, розділ Б.

XIII. додаток до тарифи особової для західних зелїзниць льокальних з дня 1 жовтня 1901. — З днем 1 падолиста 1901 увійде в житє додаток XIII. до повисшої тарифи. В додатку тим заміщене підвисшене цїн їзди III. клясою на зелїзници льокальній Накрі Нетоліц-Нетоліц (місто). Поодинокі примірники сего додатку суть до набутя в ц. к. Дирекциях зелїзниць державних, а можна їх спровадити також через стациї зелїзничі по цїнї 20 сот.

## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Варшава** 25 вересня. Царска пара з дітьми і дружиною прибула вчера до Спали.

**Вашинґтон** 25 вересня. Президент Русельт займив вже мешканє в Білім Домі.

**Чікаґо** 25 вересня. Арештовану перед кількома днями анархістку Єму Ґольдман випущено на волю.

**Льондон** 25 вересня. В процесї против убийника президента Мек Кінлїя, Чолґоша, узнали судиї присяжні обжалованого всїми голосами винним убийства, довершеного з повною розвагою. Супротив того трибунал засудив злочинця на кару смерти.

**Берлин** 25 вересня. Князь Чун виїздить звідси в недїлю до Ґенуї, звідки відїде до Хіни.

**Льондон** 25 вересня. Кіченер доносить з Преториї: Після найновійших вістий, Бури займили північну і північно-всхідну часть Наталю.



За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

крет і довго гадав над тим, яким би то способом дістати від Турка зрабоване королївске добро. Одного дня вийшов за місто і зайшов до дуже густого ліса. Ішов все дальше і дальше, аж нараз опинив ся перед ним лїсовик та спитав єго:

— Чого шукаєш в моїм лїсї?

Тредешін оповів єму всьо, як він день і ніч не має спокою і як він все гадає лиш о сивім кони короля. Лїсовик сказав:

— Я тобі поможу, але мусиш менї обіцяти, що прийдеш за рік о тій самій годині на те саме місце до мене.

Тредешін обіцяв що прийде і відтак лїсовик порадив єму взяти вати, аби коневи обвинути ноги і їхати до Туреччини в перебраню купця вина, з пробками вин помішаних з одуряючим корінєм.

Веселий і вдоволений вернув Тредешін до міста, пішов до короля і сказав єму, що поїде до Туреччини і приведе звідтам хорошого сивого коня. Король незвичайно тим утїшив ся, але королева, а особливо хороша королївна не хотїли єго пустити. Однако Тредешін вибрав ся в дорогу і довго, довго єго не бачено.

По дуже утяжливій морскій подорожи прибув пізним вечером до Туреччини. Був одїтий як купець і мав з собою повну скриню знаменитого старого вина. Пішов сейчас до палати султана і спитав одного наймита, чи не міг би в стайни переночувати. Наймити впустили єго і дали єму навіть шось повечеряти. Тредешін розглянув ся по стайни і не міг нахвалити ся прехорошої худоби султана. В розмові спитав старого паробка:

— Коний не маєте?

Але старий не хотїв говорити, відповів лиш:

— Они в иншій стайни.

Відтак засїли всї довкола стола і Тредешін почав їх частувати своїм добрим вином; але поки що давав їм вина без усипляючого корінія. Вскорі вино зробило своє; всї наймити повеселїшали а старий взяв Тредешіна на бік і шепнув єму до уха:

— Ходїть зі мною, друже; вправдї то не вільно вводити чужих до кіньскої стайнї, але вам покажу султаньскі конї.

Тредешін хвалив красні зьвірята і спитав:

— А сивих коний не маєте?

Старий, що вже був добре підхмелений, відповів:

— Ну, як хочете то покажу вам і сивого коня, хоч то може коштувати мою голову.

Він пішов з Тредешіном до малої стайнї, де не було иньших коний крім сивого коня француского короля. Тредешін уважав добре на всьо і всюди уважно розглядав ся. Відтак вернули до других паробків і тепер виймив Тредешін фляшки з вином, в котрім було усипляюче корінє. Они пили дальше весело, але поволи почав один по другім засипляти, аж вкінци всї позасипляли як колоди поклавши голови на стіл.

Тепер виймив Тредешін вату, пішов до стайнї сивого, обвинув єму копита і побіг скоро до свого корабля. Але нараз почала папуга султанова, що все стояла в кухни кричати з цїлої сили:

— Турчине, Турчине! Тредешін утїкає з красним конем!

Турок пробудив ся на той крик, прискочив до вікна і став кричати:

— Тредешін, куди утїкаєш, коли вернеш ти шибеницю!

А Тредешін відповів тонким голосом:

— За рік побачимо ся знов, менї на пожиток тобі на страту!

І пропав з конем! Можете собі подумати, яка радість була у Франциї, коли одного красного дня приїхав Тредешін з конем. Король дякував єму сердечно — але о маєтку, або о дочцї не говорив нічого, бо добре знав, що Тредешін був надто скромний, аби питати о те. Так минуло кілька місяців.

(Конець буде).

# ІНСЕРАТИ.









З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)